

Förskolan Alsalams egenkontroll

för Friskare barn och personal

www.alsalam.se/forskolan

Miljö och hälsa i förskolan Alsalam

Förskolan Alsalams egenkontroll

Egenkontrollen är ett ständigt pågående arbete, som ska noga planeras, genomföras, följas upp och kontinuerligt förbättras. Det ska finnas rutiner för att fortlöpande kontrollera att risker för miljö och hälsa förebyggs. Till varje rubrik kan med fördel följande frågor ställas.

- Vilka rutiner finns?
- Är rutinerna kända?
- Tillämpas rutinerna?
- Vad är resultatet av rutinerna?
- Vilka förbättringar måste genomföras?
- Följande rubriker finns i miljöbalken.

Fukt och mikroorganismer.

Mögelsvampar och mögelsporer förekommer naturligt både utomhus och inomhus. Där det finns tillgång till fukt, syre och näring (till exempel trä, smuts och damm) kan mögel börja växa inomhus. De vanligaste orsakerna till mögelangrepp inomhus är fuktskadade väggar, tak eller golv, eller otillräcklig ventilation.

Hälsorisker

När fuktskador inte åtgärdas kan mögel, bakterier, alger och kvalster växa. Dessutom kan fuktskador leda till nedbrytning av bygg- och inredningsmaterial, vilket ökar risken för avsöndring av kemiska ämnen till luften. Dessa faktorer kan ge hälsoproblem som luftvägsbesvär och andra överkänslighetsreaktioner. Riskerna med fukt- och mögelskador är dock inte helt klarlagda. Personer som har allergier, astma eller känsliga luftvägar och slemhinnor, får i högre grad än andra besvär av att vistas i fukt- och mögelskadade miljöer. Barn och ungdomar är också extra känsliga.

Hur kontrolleras att byggnader inte drabbas av fukt och mögelskador.

Vilka rutiner finns?

1:1 Genom Varningstecken kan vi upptäcka Fukt och mikroorganismer. Mikroorganismer eller mikrobiell lukt misstänks spridas från byggnadskonstruktionen eller från exempelvis källare, grund eller vind, till bostadsrum eller andra rum där människor vistas ofta. Fuktskador som inte åtgärdas kan innebära en risk för att mikroorganismer ges möjlighet att växa. Fuktskador som har åtgärdats bristfälligt, till exempel vid uttorkning och byte av angripet material. Synliga fuktskador och fuktfläckar, synlig mikrobiell tillväxt. Missfärgningar eller bubblor i mattor och tapeter. Omfattande kondens på fönstrens insida vid en temperatur av ca -5°C eller lägre om fukttilskottet inomhus, under vinterförhållanden, regelmässigt överstiger 3 g/m³ luft, eller om luftfuktighetens medelvärde överstiger 7 g vatten/kg torr luft under en längre period under eldningssäsongen, vilket motsvarar cirka 45 procent relativ luftfuktighet vid 21°C.

1:2 Vi gör rutinerna kända genom att dela ut all information till personalen vid APT och vid ny anställning.

1:3 Tillämpning av rutinerna:

Förskolans chef är ansvarig för detta, och all personal måste fel anmäla upp kommande Varningsteckningar för Fukt och mikroorganismer. Där efter redovisas alla åtgärda och personal informeras.

1-4: Vad är resultatet av rutinerna:

Att undvika olika hälsorisk

Systematiskt arbete och förebyggande av fukt och mikroorganismer skador.

Ekonomiskt lönsamhetslokaler på långsikt.

God hälsa och bra arbetsmiljö för alla.

Radonmätning ska genomföras.

Vilka rutiner finns?

Vid utökning av nya lokaler.

Var 5e år beställer stiftelsen radonmätning från teknisk förvaltning.

Är rutinerna kända?

ja

Tillämpas rutinerna?

ja

Vad är resultatet av rutinerna?

Normalt resultat

Vilka förbättringar måste genomföras?

Ingen

Temperaturen inomhus bör kontrolleras regelbundet

Vilka rutiner finns?

Golvtemperaturen ska vara minst 16oC i undervisningslokaler. I förskolor och fritidshem ska golvtemperaturen vara minst 18oC. Rum som är utsatta för kraftig solinstrålning ska förses med solavskärmning.

Är rutinerna kända?

Ja

Tillämpas rutinerna?

Genom regelbundna temp med användning av temp apparat som skall finnas i lokalerna.

Vad är resultatet av rutinerna?

Hälsosamt lokaler

Vilka förbättringar måste genomföras? Det finns inte anmärkningar

UV-strålning och elektromagnetiska fält.

Barnens utemiljö ska rymma skuggande träd/buskar eller andra solskydd, för att minimera risken för skador av för stark solstrålning.

Förskolan har utemiljö som innehåller stora träd och skugga som skyddar från solstrålning.

Ventilation

Obligatorisk ventilationskontroll (OVK) skall genomföras med regelbundna intervaller.

- Förskolan har service avtal med Luftkontroll som regelbunden gör kontroll på ventilationen och gör OVK var 2år.
- Vid känsla att det ser ut konstigt i lokalerna meddelas förskolechefen för extra kontroll.

Nappar, tandborstar och leksaker är en smittrisk

Nappar och leksaker som barn suger på överför lätt smitta mellan barnen. I samband med svåra infektionsutbrott kan det bli nödvändigt att kassera småsaker som barn stoppar i munnen och som inte går att göra rena, t.ex. pennor och kriter

- Nappar förvaras så att barnen inte kommer åt varandras nappar
- Tandborstar utgör risk för smitta och bör inte förekomma i förskolan
- Personalen bör tvätta barnens leksaker. Hårda leksaker torkas av eller spritas och mjuka tvättas i maskin.

Utbrott av smitta

Ansvarsfördelning vid utbrott av smitta inom förskolan Alsalam

För att undvika utbrott av smitta i verksamheten ska de hygienrutiner som är utarbetade följas och barngruppen vistas ute minst 1- 2 timmar per dag (utevistelse rekommenderas av Socialstyrelsen).

Det är viktigt att personal och föräldrar är väl informerade om rutinerna och att det sker en kontinuerlig uppföljning. Antalet fall för att kallas utbrott varierar beroende på vilken smitta det gäller.

Exempel:

1. Streptokocker (ex. Halsfluss) en tredjedel av barngruppen
2. Impetigo (svinkoppor) flera barn i barngruppen
3. Diarré 1-2 barn och/eller personal
4. Vattkoppor 1 fall

Vid ev. utbrott av smitta ska alla föräldrar informeras, utan att enskilda smittade barns namn nämns, och vid behov kan sjukvårds upplysning kontaktas för vägledning på Tel: 1177, förskolan gör inga utredningar, utan kontakten med sjukvården för det enskilda barnet ansvarar föräldrarna för.

Tips till personalen vid utbrott av smitta:

- Tvätta händerna oftare än normalt
- Personalen ska använda handsprit
- Undvik blandning av olika barngrupper
- Tänk på att vädra regelbundet
- Låt barnen vara ute så mycket som möjligt

Ansvarsfördelning:

Förskolechefen ansvarar för att verksamheten utformas enligt ovanstående.

Hygien i förskolan

”Förskolans hygien- och smittskydds- rutiner ska ligga på en högre nivå än vad som är normalt i hemmet”

Hur uppnår vi följsamhet mot ansvar, roller och rutiner?

- Personal:
  1. Kunskap
  2. Enkla vardagsrutiner
  3. Goda förebilder
- Barn:

Undervisning i handtvätt, återkommande tema.

- Föräldrar:
  1. Förskolans föräldrainformation
  2. Försöka ha samma rutiner för handtvätt hemma som i förskolan.
- Kontinuitet:
  1. Informera och ”skola in” ny personal och nya barn
  2. Regelbundet ta upp hygienfrågor på APT

Ansvar och roller i hygienarbetet

- Förskolechefen:

Ansvarar för att hygienrutinerna tas fram och att personalen har följsamhet till dessa

- Hygienombudet:
  1. skall tillsammans med förskolechefen driva det förebyggande arbetet
  2. är kontaktperson/länk mellan förskolan, BVC och smittskyddsmyndigheten
  3. representerar hela förskolan, inte bara den egna avdelningen
  4. informerar nya medarbetare om gällande hygienrutiner på förskolan
  5. Genomför hygienrund tillsammans med förskolechef.

Hygienrund:

”En inventering av förskolans nuvarande hygienrutiner och att med hjälp av den kunskap som finns inom området ta fram förbättringsförslag för att utarbeta en egen hygienpolicy och ett hjälpmedel för att förbättra de egna hygienrutinerna”

1. Genomförs av förskolechef, hygienombud
2. Ska utgå från hygienråden
3. Ska dokumenteras i protokoll för hygienråd i förskolan.

Hygienrund - protokoll:

- Toaletter
  1. 1 toalett per 15 barn
  2. Barn och vuxna bör inte dela toalett
  3. Nödvändiga hygienartiklar i nära anslutning
- Handhygien
  1. Förhindra smittspridning
  2. Orent till rent arbete
  3. Flytande tvål och vatten (barnen)
  4. Flytande tvål och vatten
  5. handdesinfektion (vuxna)
- Skrivna rutiner
  1. Handhygien.
  2. En förutsättning för en god handhygien är att:
    - tvål och handduk finns vid handfaten
    - handsprit finns lättillgängligt för personalen
    - engångshandskar
    - handkräm
- Handhygien.
  1. Före varje måltid och dukning
  2. Före mathantering
  3. Efter toalettbesök och blöjbyte
  4. Efter utevistelse
  5. Efter att ha snutit sig eller hjälpt ett barn
  6. Efter hantering av smutsvätt

- Handduk
  1. Engångshanddukar rekommenderas

- Handdesinfektion för personal
  1. När ingen synlig smuts förekommer kan handsprit ersätta tvål och vatten
  2. Vid infektionsutbrott även för barnen

- Handskar
  1. Bör användas vid risk för kontamination av avföring, kräkning eller blod
  2. Ersätter INTE handtvätt
  3. Byt handskar mellan rena och smutsiga arbetsuppgifter

- Blöjbytesplatsen och pottor

Rutiner vid blöjbyte

1. Finns allt inom räckhåll?
  2. Städbarhet
  3. Avtorkningsbar dyna
  4. Engångsunderlägg
  5. Engångstvättlappar
  6. Handskar
  7. Handsprit
  8. Ytdesinfektion och rengöringsmedel dagligen
  9. Soptunna pedal
-
- Ytdesinfektion
    1. Oftast fullt tillräckligt med daglig rengöring
    2. Desinfektionsmedel avdödar smittämnen
    3. Efter blöjbyte, vid kräkning och vid blodspill
    4. Vid infektionsutbrott (fr.a. magsjuka)

  - Rengöring omfattar
    1. Daglig städning av lokaler
    2. Tvätt rutiner för textilier och leksaker
    3. Skrivna rutiner
    4. Schema; lokalvårdare
    5. riskområden (kök, toalett, skötrum etc.)

Tobakspolicy för Förskolan Alsalam

2013-2014

Rökning är förbjuden i lokaler för barnomsorg, förskoleverksamhet eller annan verksamhet för barn eller ungdom samt på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem.
(§ 2 Tobakslagen)

Den som äger eller disponerar lokalen eller området, ansvarar för att bestämmelserna följs.

(§ 7 Tobakslagen)

Förbudet gäller såväl ungdomar som vuxna, alla tider på dygnet.

Förskolan Alsalam skall vara en rökfri miljö.

All personal, rökare som icke rökare informeras om denna policy.

Förskolan ska i sin dagligverksamhet arbeta aktivt och förebyggande mot tobaksanvändning.

Ett antal rökförbudsskyltar är uppsatta.

Vid nyanställning av personal informeras om denna policy.

Om rökande personal anställs erbjuds den/de en rökavvänjningskurs i samarbete med skolhälsovården.

1g/termin har förskolan en temadag om tobak och dess skadeverkningar.

Städ schema

Nr	Uppgift	Dag	Ansvar person
1.	Tömma papperskorg	Vardagar	Lokalvårdare
2.	Avtorka speglar och dörrar	Vardagar	Lokalvårdare
3.	Göra rent klassrum golvet med fuktig mopp	Onsdagar	Lokalvårdare
4.	Dammsuga mattor	Vardagar	Lokalvårdare
5.	Rengöra WC, tvättställ m.m	Vardagar	Lokalvårdare
6.	Fylla på tvål och toapapper	Vardagar	Lokalvårdare
7.	Putsa fönster	Fredagar	Lokalvårdare
8.	Dammsuga golvlister	Fredagar	Lokalvårdare
9.	Dammsuga skohyllorna	Fredagar	Lokalvårdare
10.	Putsa ljus knapp	Fredagar	Lokalvårdare
11.	<ul style="list-style-type: none"> • Dammsuga • Göra rent kökets golv med fuktig mopp och hänvisat medel 	Vardagar	Lokalvårdare
12.	Städa diskbänken och tvätta den med diskmedel varje gång ni diskar eller använder det.	Vardagar	All personal

Rengöring och tvätt rutiner för textilier:

- Madrasser, sängkläder och kuddar bör förvaras åtskilda
- Tätt av sängkläder bör ske 2 ggr/mån samt vid behov
- Tvätt av textilhanddukar 1 gång/dag samt vid behov
- Textilier ska alltid tvättas i så hög temperatur som möjligt
- Vädring

1. 2-3 ggr/dag i ca 5-10 minuter framför allt i lekrum och sovrum där många vistas samtidigt under en längre tid

- Vattenlek

1. Vattenspridare rekommenderas i förskolan.

- Utevistelse
- För att förebygga smittspridning
- Begränsa epidemier
- En bra målsättning bör vara 2 timmar per dag

- Vinsten med en hygienrond

1. blir friskare barn och därmed också friskare personal

- Vanligaste smittvägarna:

1. Kontaktsmitta via händer och föremål
2. Droppsmitta när man nyser och hostar
3. Tarmsmitta beror ofta på dålig livsmedelshantering
4. Blodburen smitta

Förvaring och hantering avstädutrustning

Städutrustningen förvaras och hanteras bäst i ett låsbart frånluftsventilerat utrymme med tappställe för kallt och varmt vatten och utslagsvask. Då det i fuktig miljö finns risk för tillväxt och spridning av mikroorganismer är det viktigt att använd utrustning förvaras så att den kan torka och att utrymmets ytskikt är anpassat efter hur rummet används. Moppgarner och torkdukar behöver tvättas i temperaturer över +60°C för att minska risken för smittspridning via städutrustningen. Torkdukar och moppar behöver bytas med täta intervall. I hygienutrymmen är det viktigt att byta torkduk efter varje rum. Det är också viktigt att moppar och torkdukar som använts i hygienutrymmen inte används i andra rum i lokalen.